1853. N°. 17.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 9 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Februarij.

Heden trad de Hoogleeraar G. J. Verdam, Rector Magnificus onzer Hoogeschool op in de groote Gehoorzaal van het Academie-Gebouw, om naar oud gebruik met plegtige redevoering zijn Rectoraat te besluiten en aan zijnen opvolger den Hooggel. Heer T. G. J. Juynboll over te dragen.

Na korte inleiding deelde hij het onderwerp zijner Oratie mede, te weten: *De justa pertractandi et veri investigandi ratione systematicâ, a Mathematicis temerius neglectâ, diligentissimo studio disciplinas mathematicas perficientibus earumque ambitum amplificantibus.* D. i.: Over de behoorlijke stelselmatige wijze van redekundig behandelen, onderzoeken en navorschen, te onbedachtzaam verzuimd door de Wiskundigen, die zich met den grootsten ijver toeleggen, om de wiskundige wetenschappen te volmaken en in omvang uit te breiden; — doch zag zich genoodzaakt, om van wege den overvloed van treurige lotgevallen onzer Hoogeschool, gedurende het afgeloopen Academiejaar, de redevoering zelve, verder, zooals meermalen geschied was, achterwege te laten en hare mededeeling voor de Academische Jaarboeken te bewaren.

Daarop tot vermelding dier lotgevallen overgaande, stond de Spreker eerst stil bij het droevig verlies dat onze Hoogeschool door den dood van eenen harer bezorgeren, den Heer Mr. H. J. Baron van Doorn van Westcapelle, zeer onlangs had geleden, en daarna bij het leven en de verdiensten van den na langdurig en smartelijk lijden der Hoogeschool ontvallen Hoogleeraar in de Godgeleerdheid J. F. van Oordt JWz., en bragt vervolgens eene gepaste hulde aan de eervolle nagedachtenis van drie gedurende dit Academiejaar in hoogen ouderdom ontslapene Oud-Hoogleeraren M. J. Macquelyn, rustend Hoogleeraar in de Geneeskunde, F. Mahne, in de Letteren en J. C. Bernard in de Geneeskunde, en aan de afgestorvene Studenten in de Regten, W. H. E. van Balveren, G. J. van der Kemp en A. A. W. Habbechts.

Hierop gewaagde de Spreker van 't geen er verblijdends, goeds en voorspoedigs in de lotgevallen der Hoogeschool was op te merken, sprak vervolgens op deelnemende wijze de twee aanwezige Oud-Hoogleeraren Tijdeman en van Hengel aan, die in het afgeloopen jaar hunne vijftigjarige loopbaan mogten gedenken; gedacht aan de benoeming van den Hoogleeraar Niermeijer, rigtte het woord tot den aanwezigen nieuw benoemden buitengewonen Hoogleeraar Kuenen en wendde zich ten slotte met eene hartelijke toespraak tot de Kweekelingen der Hoogeschool, waarna de Hoogleeraar onder daverende toejuichingen het spreekgestoelte verliet.

Heden avond hebben de gebruikelijke serenades plaats.

— Uit de ijzergieterij van den Heer C. Nolet te Schiedam zijn verzonden twee hol gegoten ijzeren herten, in levensgrootte, wegende met de voetstukken 500 Ned. ℔, alsmede eene buste van wijlen Z. M. Koning Willem II, mede hol gegoten, waarvan het ijzer slechts 5 Ned. str. dik is; een en ander bestemd voor de tentoonstelling te New-York.

— Men meldt uit Vlissingen dat die stad door oekonomisch gas zal verlicht worden; en uit Middelburg, dat het kerkgebouw der Walsche gemeente aldaar voor het in Junij of Julij te houden muziekfeest is afgestaan.

— Uit Texel wordt gemeld, dat de vischvangst nabij dat eiland sedert eenige dagen buitengewoon gunstig was. Den 4den waren door 7 hengvisschers 600 kabeljaauwen gevangen en aan de opkoopers verkocht voor *f* 3 tot *f* 2.75 per stuk.

— In de diaconie kas te Groningen is een tekort bevonden van *f* 6,675, ten gevolge van vermeerderde uitgaven, hetgeen men hoopt door vrijwillige uitgaven te dekken.

— Uit Sprang zullen zich binnen kort eenige personen naar Amerika begeven.

's GRAVENHAGE, 8 Februarij.

Z. M. heeft den Minister van Koloniën Pahud benoemd tot Commandeur der Orde van den Ned. Leeuw.

— Z. M. heeft aan A. Met eervol ontslag gegeven als Burgemeester van Aalsmeer en in zijne plaats benoemd Mr. J. Tak, om deze betrekking te gelijk met die te Uithoorn te bekleeden.

— Bij besluit van 27 Januarij ll., heeft Z. M. het contingent suppletie-troepen, over het loopend jaar naar de Koloniën uit te zenden, bepaald op 1200 man voor Oost-Indië en 200 voor West-Indië.

— Naar wij vernemen is gisteren te dezer stede op 's Konings uitnoodiging eene Commissie vergaderd van natuurkundigen, om in opzettelijk onderzoek te treden nopens de vraag, of de kunstmatige aankweeking van visschen, waarover onlangs een onzer wetenschappelijke tijdschriften eenige zeer belangrijke beschouwingen heeft medegedeeld, ook hier te lande met vrucht zou kunnen toegepast worden, en zoo ja, op welke wijze. Dit blijk van 's Konings hooge belangstelling in eene der voornaamste takken van het Nederlandsche volksbestaan zal gewis met welgevallen vernomen worden. Wij betwijfelen niet, of, indien het gevoelen onzer geleerden eene proefneming moge aanbevelen, de middelen daartoe weldra zullen gevonden zijn.

In de *Fransche Constitutionnel* leest men dienaangaande het volgende: Sedert eenigen tijd maakt men veel werk van de kunstmatige vermenigvuldiging van onderscheiden vischsoorten op de met goeden uitslag door de visscherlieden Gehin en Remy te werk gestelde wijze. Na deze eenvoudige maar nuttige menschen te hebben beloond, heeft het gouvernement hunne manier doen onderzoeken en ontwikkelen, en thans is het werkzaam om de rivieren en kanalen weder met visch te bevolken door oprigting van groote vischvijvers te Huningen, waarin de vischkuit kunstmatig uitgebroeid en de jonge visch tot zekere mate van wasdom gebragt wordt, om vervolgens overgeplant te worden naar het kanaal tusschen de Saône en den Rijn en al zijne takken.

— Het heeft H. M. de Koningin behaagd den Heer F. Hupsch alhier een fraai gouden repetitie-horologie te vereeren, als een blijk van tevredenheid over een door dien kunstenaar vervaardigd portret op glas van H. M., hetwelk hij haar had aangeboden.

— In deze residentie is aangekomen en aan het Hôtel de l'Europe afgestapt de Ridder de Arnau, Minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het Hof van België, komende van Brussel, die den Markies de la Ribera als zoodanig bij het Nederl. Hof vervangt.

— Heden avond zal er eene luisterrijke partij plaats hebben bij den Baron Groeninx van Zoelen. Z. K. H. Prins Hendrik is uitgenoodigd, die partij met zijne tegenwoordigheid te vereeren. Verschillende andere partijen zullen er achtervolgens in de residentie gehouden worden, zooals morgen een diplomatiek diner bij Sir R. Abercromby, Minister van Groot-Brittannie bij het Nederl. Hof, en den 15den dezer bij den Baron d'André, Minister van Frankrijk alhier.

— Het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland heeft den 5den dezer uitspraak gedaan in de zaak van J. Zuidveld, laatst woonachtig te Gouda, appellant van een vonnis der Arrond. Regtbank te Rotterdam, waarbij hij, ter zake van opligting en herhaling van wanbedrijf, was veroordeeld tot acht jaren gevangenisstraf en geldboete. Het Hof heeft zich vereenigd met de gronden van het vonnis, doch de straf veranderd in vijf jaren en geldboete van *f* 1000 en in de kosten. Het feit bestond daarin, dat hij zekeren landbouwer te Nieuwerkerk aan den IJssel had diets gemaakt, dat in den grond zijner woning een schat verborgen lag, en dat de eigenaar daarvoor kerkelijke diensten moest laten verrigten; hij (Zuidveld) zou zich belasten, dat die diensten verrigt werden en dat dan de schat op eenen door hem bepaalden dag te voorschijn zou komen. Op die wijze had hij zich van den onnoozelen eigenaar op verschillende tijdstippen de aanzienlijke som van *f* 376 weten meester te maken, tot verkrijging van welke som die eigenaar nog *f* 100 tegen 5 pCt. van een zijner vrienden ter leen heeft opgenomen.

SCHEVENINGEN, 7 Februarij.

Het grootste gedeelte van de vloot is alhier reeds met vrij aanzienlijke ladingen visch, die in de netten gevangen was, aangekomen. Door de vervroegde vergunning, om met de netten te mogen visschen, zal in de armoede, die bij den visschersstand, vooral ten gevolge van het dit jaar op nieuw mislukken van de visscherij met het hoekwant, heerscht, beter en veel doelmatiger worden voorzien, dan door giften en gaven.

AMSTERDAM, 7 Februarij.

Alhier zijn ontvreemd zes bewijzen van rentebetaling in dato 25 Januarij 1853, afgegeven door de directie van het Grootboek der Nationale Schuld, betaalbaar aan de Nederlandsche Bank.

— Volgens berigt van den Hoofd-Commissaris van Policie alhier is op 21 Januarij jl. per post van hier naar Utrecht verzonden een brief aan het adres van de Douairière de Beaufort, geb. Carp, bevattende een bankbiljet, groot *f* 200, No. 604, dd. 25 Aug. 1852, welke brief niet aan zijn adres is gekomen,

— Wij vernemen, dat er zich ongeveer 120 personen voor de betrekking van aanstaande telegraphisten bij het Ministerie van Binnenl. Zaken hebben aangemeld. Men treft onder die sollicitanten personen uit verschillende standen en betrekkingen aan, als: onderwijzers, klerken, mislukte studenten voor militaire en andere academiën en zelfs een, die reeds een staats-examen heeft afgelegd. Zij komen uit alle oorden des lands. In de vorige week is de eerste helft, n. l., een zestigtal geëxamineerd, Maandag, Dingsdag en Woensdag, 7, 8 en 9 Febr., zal de tweede helft vergelijkend onderzocht worden. Men roemt zeer de zorg, die er bij dit examen wordt aangewend en de moeite, welke men zich getroost, om de bekwaamheid en geschiktheid der sollicitanten te onderzoeken. Verder vernemen wij, dat er voorloopig 30 personen uit dit examen zullen aangewezen worden en dat deze bij de bestaande bureaux zullen geplaatst worden, om tegen behoorlijke schadeloosstelling voor kost en inwoning verder te worden bekwaamd.

Een meisje, 24 jaren oud, had twee honden, waaraan zij zeer gehecht was. Voor ongeveer drie weken kwam een vreemde hond op de kamer, welke zij met haren vader bewoonde en beet hare beide honden, en toen zij zich bukte om hem te verwijderen, beet hij ook haar in de wang. Zij werd dadelijk geneeskundig behandeld, scheen hersteld, doch overleed Vrijdag ochtend onder de hevigste folteringen. De twee gebetene honden werden terstond afgemaakt, de andere hond een dag later, doch niet dan nadat hij nog een 9-jarig kind in den voet had gebeten. Dit kind is nog onder geneeskundige behandeling.

Het navolgende is een uittreksel uit een' brief, geschreven door den Heer Frans Coenen, viool-virtuoos van Rotterdam, die, zoo als men weet, met den Heer E. Lubeck, pianoforte-virtuoos van 's Hage, eene kunstreis door Amerika doet, aan een zijner vrienden te Amsterdam, gedagteekend Guaduas, in Nieuw-Grenada, 19 December 1852:

Bogota is eene welgebouwde stad van omtrent 5000 inwoners. Wij bragten er twee maanden door en gaven tien Concerten, waarvan de resultaten tot onze tevredenheid uitvielen. Jammer, dat de reis naar die plaats zoo moeijelijk en kostbaar is. Van Cartagena of van Santa Martha daarheen, is het een reis van omtrent 20 dagen en de reis hoewel allerinteressantst, is verre van aangenaam te zijn. Wij zijn echter ruimschoots beloond voor de moeite, die wij hadden, er heen te komen. In Bogota zijn wij met alle mogelijke blijken van enthousiasmus ontvangen. De concerten waren druk bezocht en het succes steeg met elk concert. Op het afscheids-concert dat wij gaven, werd aan elk van ons door de daar bestaande Philharmonische Societeit eene groote gouden medaille als aandenken aangeboden. Op de eene zijde is eene lier en andere zinnebeelden der muzijk door eene lauwerkrans omwonden, waar om te lezen staat: *La Sociedad Filarmónica de Bogota* 1852. Op de andere zijde staat er mooi versierd. »*Al eminente Artista, Franz Coenen.* Op die van Lubeck natuurlijk: »*Al eminente Artista, Ernst Lubeck.*" Deze werd ons op eene plegtige wijze door eene jonge dame uit eene der eerste familien, daartoe geleid door de President der societeit, aan een zijden band, met de kleuren der republiek, omhangen. Ik behoef u wel niet te zeggen, dat het applaudissement en de bravo's zoo als gewoonlijk bij zulke gelegenheden, geen einde wilden nemen, terwijl het van alle kanten als bouquetten en kransen regende. Gij zult u, dit lezende, dus niet verwonderen, dat ons de bezwaarlijke reis naar Bogota niet berouwde. Toen wij Bogota verlieten, werden wij door een veertigtal jonge lieden te paard uitgeleid. Wij begeven ons nu naar Lima en onze terugkomst in het vaderland is nog verre af. (*Hbl.*)

MEPPEL, 6 Februarij.

Dezer dagen is eene afwijzende beschikking ontvangen op een door den Breeden Kerkeraad aan Z. M. gedaan verzoek, om eene jaarlijksche toelage uit 's Rijks kas te erlangen, tot gemoetkoming in het tractement van eenen, bij gunstige beschikking, te benoemen derden Predikant bij de Ned. Herv. Gemeente alhier; kunnende de helft van het tractement (*f* 600) uit de kerkelijke fondsen gevonden worden.

WIJNS, 2 Februarij.

Ten gevolge eener vastgestelde belasting op de honden in eene naburige gemeente, en de in werking treding daarvan met het begin dezes jaars, schijnt het hondenras aldaar eene aanmerkelijke vermindering te zullen ondergaan. Menigeen ontdoet zich, bij de dezer dagen gedane telling of opneming, van deze huisdieren, inzonderheid de geringere standen. Deze maatregel veroorzaakt het dubbel voordeel, dat het gevaar voor hondsdolheid aanmerkelijk verminderd en tevens dat de gemeentekas er bij gebaat wordt. Men wenscht zeer, dat zoodanige maatregel hier en elders bij de gemeentebesturen navolging vinde.

RIJSSELT, 5 Februarij.

Heden middag werd de landbouw-kolonie Nederlandsche Mettray met een bezoek van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning vereerd. Met eene groote belangstelling bezigtigde Z. M. achtereenvolgens het hoofdgebouw, de onderscheidene familie-woningen en de school, waar de kweekelingen, 60 in getal, door het aanheffen van het geliefde volkslied *Wilhelmus van Nassouwen* en andere gezangen, voldoende proeven gaven van de vorderingen, die zij aanvankelijk in de zangkunst gemaakt hebben. In een treffend antwoord op de toespraak van den Voorzitter en den Directeur der Vereeniging, herhaalde Z. M. daar onder anderen met nadruk de verzekering, dat het steeds zijn grootste genoegen was, den band, die er bestond tusschen het huis van Oranje en het volk van Nederland, meer en meer te bevestigen, en hij tot bereiking van dat doel van harte ook deze instelling ondersteunde. — Voor het hoofdgebouw werden vervolgens aan vier familien de vaandels uitgereikt, waarop men de namen gesteld had van de leden van het Vorstelijk stamhuis, ter wier gedachtenis zij waren opgerigt, en onderhield Z. M. zich op eene minzame wijze met onderscheidene kweekelingen, terwijl deze met eenige spelen zich vermaakten. Weinige oogenblikken voor zijn vertrek, plantte Z. M. nog op het voorplein een beukenboom, ter herinnering van het schoone feest van dezen dag, dat op allen een diepen indruk heeft gemaakt en lagen tijd met blijdschap zal herdacht worden.

LOON OP ZAND, 4 Februarij.

De gewapende magt, die volgens de berigten in de nieuwspapieren, gepasseerden Dingsdag van hier naar 's Hertogenbosch zou terugtrekken, is eerst Woensdag van hier gegaan en heeft zich gestationneerd op een kwartier afstands van deze plaats, dewijl men van de rust nog niet volkomen zeker is. Men spreekt en het is te wenschen, dat Loon op Zand en Kaatsheuvel, nu vereenigd, in twee gemeenten zullen gescheiden, en elk in het bezit zal gesteld worden van een eigen raadhuis.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Februarij.

In de officiele opgaven van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken gedurende het jongst verloopen vierendeeljaars leest men het volgende: Het aantal geboorten in het kwartaal was 152,066, en dat der sterfgevallen 99,946, zoodat de natuurlijke vermeerdering der bevolking 52,120 zielen heeft bedragen. Het aantal landverhuizers die in het kwartaal scheep gingen, was: te Londen 12,322, te Plymouth 1,676, te Liverpool 41,317, dat in de drie havens te zamen 55,316. Het geheele aantal landverhuizers die scheep gingen in de havens van het Vereenigde Rijk, alwaar gouvernements-ambtenaren voor het toezigt op de landverhuizing aangesteld zijn, bedroeg 57,913. Velen die in andere havens scheep gingen, zijn niet in de opgave begrepen, en het is bekend dat de te Liverpool scheep gaande landverhuizers voor een aanzienlijk deel geboren Ieren zijn. Voor het tegenwoordige is het, alle omstandigheden in rekening gebragt zijnde, waarschijnlijk dat de landverhuizing uit Engeland niet gelijk staat met de natuurlijke bevolkings-vermeerdering.

Het aantal landverhuizers die gedurende het jaar 1852 scheep gegaan zijn in de havens van het Vereenigde Rijk alwaar gouvernements-ambtenaren voor het toezigt op de landverhuizing aangesteld zijn, beliep 350,647; dus zekerlijk, wanneer men de andere havens mede in rekening brengt, niet minder dan 1000 op elken dag.

— Verscheidene kooplieden van Londen, zegt de *Liverpool Courier*, hebben Hollandsche en Fransche schepen aangenomen tot vervoer van koopwaren naar Australië. De overvloed van bevrachting in de verschillende Engelsche havens en het gebrek aan schepen verpligt de kooplieden om tot de Hollandsche, Fransche en Bremer schepen toevlugt te nemen.

— De *Nordth Britisch Mail* verhaalt, dat een jong mensch van Glasgow in vier jaren een fortuin van een half millioen Ned. heeft verworven door grove handelsartikelen in commissie te zenden naar Australië. Het Engelsche blad zegt, dat schoon 't feit soms ongeloofelijk mogt schijnen, het blad voor de waarheid van dat berigt instaat.

— Zeer onlangs is hier een merkwaardig exemplaar verkocht van de *Emile* van J. J. Rousseau. Dat exemplaar had aan den schrijver zelven behoord, en wat er eene bijzondere waarde aan gaf, waren de aanteekeningen van de hand van Rousseau zelven, welke aanteekeningen een geheel werk van bovennatuurkunde en wijsbegeerte bevatten. De twee deelen werden verkocht voor *f* 500 Ned. door den Belgischen Gezant, v. d. Weyer.

— De vermaarde schrijfster van *Uncle Tom's Cabin*, mistress Harriet Beecher Stowe, wordt eerlang, naar luid van een door haar zelve geschreven brief, alhier verwacht. Zij zal een nieuw werk uitgeven, getiteld: *de sleutel der hut van uncle Tom*, bevattende authentieke stukken, die haar tot bouwstoffen ter zamenstelling van haren bewonderenswaardigen roman hebben gediend.

— Als een blijk van den vooruitgang in den Engelschen landbouw wordt gemeld dat het aantal stoomtuigen, die ten gebruike bij het landbedrijf vervaardigd worden, grootelijks toeneemt. Zoo heeft eene fabriek die in 1848 nog slechts 15 zoodanige werktuigelijke toestellen afleverde, in 1851 niet minder dan 294 vervaardigd. Eene andere fabriek vervaardigt wekelijks vijf dorschwerktuigen.

— Robert Ferdinand Priess is tot levenslange verbanning veroordeeld.

— In een der maandelijks uitkomende tijdschriften wordt gemeld, dat bij het Fransche Ministerie van Oorlog al de plannen eener landing in Engeland, onder Napoleon beraamd, te voorschijn gebragt zijn, en in het bijzonder dat van Dumourier, hetgeen door den Graaf d'Harcourt goedgekeurd werd. De artikelen over een Franschen inval volgen elkander thans snel op.

— De Heer Cobden heeft aangeboden, 10,000 £. te betalen op den dag wanneer eene landing der Franschen in Engeland plaats vond, om het even aan welken persoon, die tot op dat tijdstip zich mogt verbinden, om 1 sh. 's weeks aan de maatschappij van weldadigheid te Manchester te voldoen.

De Generaal Brotherton heeft terstond deze zonderlinge weddingschap aangenomen, en deze maakt thans het onderwerp van lange redeneringen in onze dagbladen uit.

— Een dagblad van Belfast deelt het volgende zonderling klinkende artikel

kel mede: In eenen brief uit Edinburg wordt gezegd, dat gedurende de vorige week eene Fransche stoomboot in de omstreken van Berwick heeft gekruist, waarvan de manschap elken nacht zich met het peilen van de Tweed bezig hield, terwijl gedurende den dag schetsen van de kust werden genomen. Na het volbrengen van deze zending te Berwick is het vaartuig naar New-Castle vertrokken, om daar eenen soortgelijken last te volbrengen.

— Men voert thans uit Noorwegen eene aanzienlijke menigte van eene bijzonder groote soort van haring herwaarts aan. Zij zijn ongeveer 16 Eng. duimen lang en 4 duim breed en wegen 10 tot 14 Eng. oncen.

— Hoe gevaarlijk kwade droes van paarden ook voor menschen is, leert het volgende geval. Te Mangherow is een gansch huisgezin door den kwaden droes uitgestorven. De vader had een paard gekocht met die ziekte besmet. Hij werd het eerst ziek, vervolgens zijne vrouw en kinderen en daarna twee jonge meisjes die er logeerden.

— Het kolossale schroefstoomoorlogschip Duke of Wellington van 131 stukken geschut is gisteren te Portsmouth in dienst gesteld; het zal eene bemanning van 1100 koppen voeren en in het begin van April gereed zijn om naar zee te kunnen gaan.

— De Raad van bestuur der Katholieke universiteit van Ierland heeft het prachtige hôtel van den Heer Whaley, Stephen's Green, gekocht, om er een nieuw collegie te vestigen.

— De nieuwe expeditie uit Amerika, tot het opsporen van Sir J. Franklin, zal eerlang vertrekken en onder bevel staan van Dr. Kane, die vast gelooft, dat Sir J. Franklin nog in leven is. Hoe zwak de gronden daarvoor ook zijn, wil hij de onderneming nogmaals met alle veerkracht, hem eigen, wagen. Hij houdt het er altijd voor, dat beide vermiste schepen nog in een of anderen onbezochten inham in, het ijs besloten zijn, en wel in streken, alwaar dierlijk voedsel en andere middelen tot onderhoud niet ontbreken. Men verbindt aan deze onderneming ook nog altijd het ontwerp eener doorvaart, daar men de Baffingsbaai tot nu toe oneigenlijk als eene baai beschouwde. De zeevaartkundigen houden zich met vele gissingen en redeneringen over een en ander bezig.

Te King George's Sound in Australië, is eene uitgestrekte steenkolenlaag van wel 30 mijlen ontdekt. Bij de uitbreiding, welke men eerlang aan de stoomvaart geven wil, is die ontdekking van hoog gewigt te achten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Februarij.

De Keizer heeft 5000 fr. aan den Heer Méry geschonken voor de door dezen vervaardigde huwelijks cantate, en bovendien heeft de Keizerin hem een horologie gezonden met diamanten omgeven.

— Heden hebben er bij vele voorname legitimisten en democraten huiszoekingen plaats gehad; eenigen zijn gevangen genomen. — De dagbladen moeten er het stilzwijgen over bewaren. Alleen de *Presse* deelde het mede, en noemde onder deze den Generaal de Saint-Priest.

— Het *Journal des Débats* deelt het volgende uittreksel mede uit den vasten-brief van de Kardinaal-Aartsbisschop van Besançon, waarin deze de uitvinding der spoorwegen en locomotiven op de volgende wijze als een uitwerksel van Gods toorn voorstelt:

»Indien ik u in den eenvoudigsten stijl, de magtige wijze wilde doen opmerken, waarop God verbreekt al wat Hem wederstaat, zou ik u zeggen: ziet de talrijke herbergen langs onze wegen; nog onlangs door een zwerm reizigers bezocht. De vastendagen werden er niet in acht genomen, en in weêrwil van onze waarschuwingen, in weêrwil van de gebeden van Christelijke vrouwen en kinderen, verlangden de meesters van het huis, uit vrees voor schade, dat men den gasten vleeschspijzen diende. Dat was een inbreuk op een Kerkwet; die wel met de tijden kan veranderen, die aan menige uitzondering onderworpen was en die zelfs op vele plaatsen der Christenheid, wijzigingen heeft ondergaan, doch vermits die wet bij ons bestond, en even als de verpligting in de meeste gevallen waarin men ze verachtte, zeer gestreng was, daar de voorgewende onmogelijkheid om ze na te komen, een uitvlugt was, daar de Kerk door Gods wil de magt heeft om hare kinderen te verbinden en dat die haar veracht, God veracht, zoo heeft de Heer zijne hand uitgestoken en de spoorwegen hebben zich met de uitoefening zijner wraak belast. Die levendige herbergen zijn verlaten, haar vuur is uitgedoofd en in plaats dier menigte die ze vervulde en die er met hun geld leven verspreidde, verschijnen er slechts enkele reizigers, door toeval of nood daar toe gedrongen. En nu, armen die voormaals rijk waart, wel zou ik u met den Apostel (Jacobus) kunnen zeggen, »weent en huilt over uwe ellendigheden; uw rijkdom is verrot en uwe kleederen zijn door de motten gegeten geworden." Gelukkig als ge uwen tegenwoordigen ellendigen toestand dienstbaar maakt tot goedmaking uwer vroegere misstappen en de vernietiging uwer renten, als een middel om den schuld van toorn te voldoen, die gij jegens God hebt aangegaan voor den jongsten dag."

— De Bisschop van La Rochelle heeft een herderlijken brief over de slechte boeken rondgezonden. Hij noodigt de boekverkoopers uit om ze te verbranden, en het wereldlijk gezag om de geestelijkheid te ondersteunen in het weren van zulke boeken. »Maar wat ons verwondert," zegt het *Journaal des Débats*, »dat de Prelaat onder de goddelooze en schandelijke boeken ook de *kettersche* begrijpt, dat zijn, ongetwijfeld, de boeken die van niet Catholieke belijdenissen uitgaan. Het schijnt ons toe, dat hier het wereldlijke gezag niets te maken heeft, zoo lang ten minste het heiligste der beginselen van 1789, de vrijheid van eerediensten in Frankrijk zal bestaan."

— Twee bosschen, toebehoorende aan de familie Orleans, zijn dezer dagen verkocht, het een voor 900,000, het andere voor 2,800,000 fr.

— De stad Rethel is dezer dagen overstroomd, niet door de wateren van de rivier Aisne, maar door een stortvloed van staatkundige pamfletten, uitgegeven door het revolutionaire genootschap te Londen, ten titel voerende: achtste bulletin, en gerigt aan het volk. Eene groote menigte personen, aan welke dit pamflet over den post was toegezonden, hebben zich eene uitgave van 80 cent. moeten getroosten.

— Bij het afbreken van een ouden muur van de hoofdkerk te Perigueux, hebben de werklieden zeer goed bewaarde fragmenten van handschriften in de Romaansche taal gevonden. Zij zijn nu in handen van den geleerden oudheidkenner de Mourcin.

SPANJE.

MADRID, 31 Januarij.

De Regering heeft geen genoegen genomen met het schrijven van den generaal Narvaez, waarbij deze uit Bayonne meldde door ongesteldheid belet te worden om dadelijk de hem opgedragen zending te Weenen te gaan vervullen. Hem is nu last gezonden onverwijld naar Weenen te vertrekken, zullende verdere vertraging door de Koningin als eene daad van hoogverraad worden aangemerkt.

SARDINIE.

TURYN, 2 Februarij.

Ten gevolge van de interpellatie in de Tweede Kamer over de tegenstrijdigheid tusschen de kerkelijke en staatkundige vrijheid, heeft de Regering den Gouverneur van Chambéry gelast den invoer niet langer te beletten van den Bijbel van Sacy, eene voor R. Katholieken vervaardigde Bijbel-uitgave.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Februarij.

De Regering heeft bepaald dat voortaan al degenen die naar Amerika verhuizen, daardoor het regt om immer weder naar Oostenrijk terug te keeren, en alle aanspraak op het wederverkrijgen van het Oostenrijksche burgerregt onherroepelijk verliezen. Deze maatregel is genomen om de nadeelige gevolgen te voorkomen, die het reeds meermalen voor sommige gemeenten gehad heeft, dat lieden, die zich ligtzinnig en in de hoop op verbetering van hunnen toestand tot landverhuizing naar Amerika hadden laten verleiden, van daar geheel van middelen ontbloot en tot armoede vervallen terugkeerden, op zijn hoogst verrijkt met staatkundige en zedelijke begrippen, zoo als zij die in den omgang met de Duitsche vlugtelingen in Amerika kunnen opdoen.

— Het metaal, noodig tot het te Praag op te rigten gedenkteeken van Radetzky, zal, met toestemming des Keizers, genomen worden van het geschut dat ten jare 1848 bij den Sardinischen veldtogt werd veroverd.

— Kossuth heeft een nieuw middel uitgevonden om revolutionaire geschriften en proclamatien in Hongarije te verspreiden. De Hongaarsche propaganda had in den laatsten tijd het ongeluk gehad, dat hare proclamatien en brandbrieven door de waakzaamheid der Oostenrijksche overheden grootendeels opgevangen en in beslag genomen werden. Om dit te vermijden heeft Kossuth in eene Engelsche fabriek eene menigte zijden en linnen gekleurde zakdoeken laten vervaardigen, en over Venetie naar Hongarije doen zenden, welke, zoodra zij gewasschen worden, de donkere kleur verliezen, terwijl alsdan eene oproerige proclamatie te voorschijn komt, welke er met chemischen inkt opgedrukt is.

— De laatste berigten van het oorlogstooneel in Montenegro luiden zeer ten gunste van de Montenegrijnen. Zij hebben onverhoeds het gebergte verlaten en zijn er volkomen in geslaagd om de gemeenschap en de vereeniging der Turksche leger-afdeelingen in de valei van Zeta te beletten. Hoe sterk de stelling van Reis-Bacha bij het klooster van Ostrog ook was, zag hij zich echter door die manoeuvre der Montenegrijnen geheel aan zijn eigen lot overgelaten; hij heeft daarop het klooster doen verbranden en is toen tot Povia teruggetrokken.

Alle berigten komen daarin overeen, dat de Turken, overal waar zij komen, eene schandelijke en bloedige weerwraak nemen over de nederlagen die zij lijden; zelfs grijsaards, vrouwen en kinderen worden door hen op de wreedaardigste wijze vermoord.

Overigens rust onze Regering met allen spoed zijne troepen uit, om naar de Turksche grenzen te trekken. Het wil daardoor alle kracht bijzetten aan het ultimatum, dat Graaf v. Leiningen belast is aan de Porte over te brengen. De negende Oostenrijksche leger-afdeeling, grootendeels als garnizoen houdende, heeft bevel ontvangen om zich gereed te maken om naar de Turksche grenzen te marcheren. Ten dien einde zullen tevens 20,000 man in Croatie, en 20,000 man in Dalmatie geconcentreerd worden.

Al deze oorlogstoebereidselen hebben aan onze beurs een zekeren indruk gemaakt, waardoor de wisselkoers een weinig gestegen is. Men houdt zich hier desniettemin overtuigd, dat uit een en ander geene ernstige verwikkelingen zullen voortspruiten, uithoofde aan al de eischen van onze Regering regtvaardigheid en menschelijkheid ten grondslag liggen. Het voorname punt waarop de Graaf van Leiningen met onwrikbare standvastigheid zal moeten aandringen, is de behoorlijke waarborging van het lot der Christelijke bevolking in Turkije. Wanneer de Porte aan die billijke eischen voldoet, dan wordt de quaestie van Montenegro van ondergeschikt belang, zullende Oostenrijk alsdan slechts, in het welbegrepen belang van Turkije zelf, zijne bemiddeling aanbieden.

— Te Raab zijn in de laatste dagen 6 roovers opgehangen. De zich verborgen gehouden hebbende Magyaren voegen zich gewoonlijk bij de rooverbenden.

— Sedert eenige dagen hebben te Pesth weder onderscheiden gevangennemingen plaats gehad, meest om staatkundige redenen.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 22 Januarij.

De firman welks uitvaardiging men lang betwijfeld heeft, is thans verschenen; het belangrijkste gedeelte der Tanzimat (Staatswet) is opgeheven; de Gouverneurs der provinciën, wier regten door die wet zeer beperkt waren, zijn in het bezit hunner vroegere magt hersteld; de Christenen, veel minder beschermd, worden in de verafgelegen deelen des lands op nieuw bedreigd, en staan aan willekeur ten prijs.

— Men begint hier vrees te voeden nopens den goeden uitslag van de onderneming tegen Montenegro. Is de Sultan overwinnaar, dan wordt hij met eene tusschenkomst van den kant van Rusland en Oostenrijk bedreigd. Wordt hij teruggeslagen, dan verliest hij wederom een deel van zijn invloed op de Christen-bevolking, terwijl hij juist den oorlog heeft ondernomen, om de Christenen meer te drukken. Daar de Porte dit gevaar inziet, begint zij reeds omtrent de Bosnische Christenen toegeeflijkheid te betoonen, omdat vooral deze op dadelijke bescherming van Oostenrijk kunnen rekenen. De Montenegrijnsche aangelegenheden brengen het Ministerie in groote verwikkelingen.

VEREENIGDE STATEN.

In de Wetgevende Kamer te Albany heeft eene deputatie van Dames een door acht en twintigduizend vrouwen geteekend verzoekschrift overgelegd, waarbij de invoering der in den staat Maine aangenomen wet tot wering van alle sterke dranken verlangd wordt; eene dier Dames hield eene toespraak tot de achtbare vergadering, die haar met de meeste beleefdheid aanhoorde.

— Te Boston zou Mej. Sontag zingen; zij vernam dat de vele leden der geestelijkheid haar gaarne wilden hooren, maar niet op een openbaar concert konden verschijnen. Daarop heeft zij die Heeren op de repetitie genoodigd. Bij het eindigen gaf de Deken haar zijnen zegen en daarenboven een ouden druk van een Bijbel met merkwaardige aanteekeningen ten geschenke.

KERKNIEUWS.

ZUIDWOLDE, 3 Februarij. Gisteren is na drie vergeefs uitgebragte beroepingen, in overleg met Mevrouw de Douairière van Holthe tot Echten, als unica collatrice dezer gemeente, tot Herder en Leeraar benoemd en vervolgens kerkelijk beroepen Ds. H. Boon, te Medemblik.

219de Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. Nos. 2175, 2904, 15134 en 15252 ieder een prijs van ƒ 1,000.
2de » No. 17916 een prijs van ƒ 25,000. No. 9215 een prijs van ƒ 1,250. Nos. 6084 en 18422 ieder een prijs van ƒ 1,000.

ADVERTENTIEN.

LEYDEN, 6 Februarij 1853. Bevallen van een ZOON, Vrouwe M. J. J. SIMON THOMAS — BALLOT.

Voor de bewijzen van deelneming en vriendschap ontvangen bij het overlijden van hunnen Vader CASPARUS DE FREMERY, betuigen zijne Kinderen en Behuwd-Kinderen hunnen welmeenenden dank.

Gevoelig voor de vele blijken van belangstelling zoo bij de ziekte als bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot ondervonden, betuig ik, alsmede ook uit naam der Familie, den hartelijksten dank.
LEYDEN, 9 Februarij 1853. A. OWEL.

De rangschikking met de bewijzen, in den insolvent verklaarden Boedel van PIETER GERRIT KOGENHOP, *Kleedermaker te Hillegom*, is, ter voldoening aan Art. 864 Wetboek van Koophandel, ter Griffie der Arrondissements-Regtbank nedergelegd, om aldaar gedurende Veertien dagen te verblijven, ter inzage van een ieder.
De Curator, Mr. C. W. HUBRECHT.

Met 1o. Mei of eerder worden te Huur aangeboden, op een der levendigste en fatsoenlijkste standen binnen deze Stad, drie à vier Gemeubileerde Kamers, waarvan een Boven- en twee à drie Beneden-Kamers, tot eenen matigen prijs. Nadere informatiën te bekomen bij den Boekhandelaar J. H. ZEEMAN, alhier.

Bij de gehoudene Veiling op Zaturdag den 5den Februarij 1853 in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, zijn de Perceelen in Bod gebragt als volgt:

No. 1. Het HUIS, ERF EN TUIN, aan het Rapenburg, Wijk I, No. 236, op . . . ƒ 9,200.—
No. 2. Het HUIS EN ERF aan de Breedestraat, Wijk IV, No. 208, op . . . ƒ 2,400.—
Verhoogd met . . . 100.—

Kunnende de Perceelen tot en met Vrijdag e. k. nog worden Verhoogd, tegen genot van *een Vijfde* van iedere Verhooging. En zal de Afslag en Toewijzing plaats hebben op Zaturdag den 12den Februarij 1853, des avonds te 6 ure, ten overstaan van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, ten wiens Kantore nadere informatiën zijn te bekomen.

OPENBARE VERHURING

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 19den Februarij 1853, des avonds te 6 ure, van het VISCHWATER, in den Rijn van het Haagsche Schouw tot aan de Katwijksche Watering, voor den tijd van 5 jaren, in 3 Perceelen en vervolgens in massa.

Inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULIER, te *Leyden*.

OPENBARE VERHURING

binnen de Gemeente *Leyden*, op *Donderdag den 17den Februarij* 1853, des middags te twaalf ure, op het Raadhuis alhier, voor den tijd van *vijf jaren* gerekend ingegaan te zijn 1o. Januarij 1853,

1o. Van de Visscherij in *eenige Vroon-wateren.*
2o. Van twee partijen LAND, gelegen aan den Singel buiten de Mare- en Rijnsburger-Poorten.

Waarvan de Voorwaarden ter Plaatselijke Secretarie ter Inzage liggen.

Een Heer uit *Rotterdam*, die sedert jaren aan Rheumatische Hoofdpijn leed en zich altijd angstig voor Wind en Togt in acht nemen moest, verklaarde ons dezer dagen, dat hij door het dragen van eenen GOLDBERGSCHEN KETTING, die hij in den Nazomer in het Verkoophuis kocht, geheel genezen is en dat hij zich sedert herhaaldelijk aan Togt en Wind blootgesteld heeft, zonder eenig nadeel er van te bespeuren.

De echte Goldbergersche Kettingen hebben een rosa bandje met eene waarschuwing bedrukt om het doosje geplakt en kosten ƒ 1.80, 2.70, 3.60 en 5.40 in de onderstaande Depôts.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, Sack en Co.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	Leyden, A. Dirks.
Delft, J. T. Wagner.	Oudshoorn, G. v. d. Boons.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Gouda, A. Goedraad.	Schiedam, N. Roepius.

Donderdag en Vrijdag 10 en 11 Februarij,
van 's morgens ten *tien* tot 's namiddags ten *drie* ure, zijn te zien ten huize van den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, alhier, de BOEKEN, GRAVUREN, PORTRETTEN, TEEKENINGEN, VARIA, (waarbij een CHRISTUSBEELD, uitmuntend kunststuk, een MICROSCOOP van DELLEBARRE en een VLEUGEL-PIANO van BRODMANN) ANATOMISCHE VOORWERPEN, CHIRURGICALE INSTRUMENTEN en BOEKENKASTEN, al hetwelk verkocht zal worden op Zaturdag den 12den Februarij, 's namiddags ten *vijf* ure en acht volgende dagen.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 7 Februarij.

			Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	64¼	64⅜	64¼
Dito Certificaten	» 3	»	76 1/16	76⅛	76 1/16
Dito dito	» 4	»	95 1/16	95⅛	95⅛
Amortisatie Syndicaat	» 3½	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½	»	121	—	—
O. I. Leening	» 4	»	95	—	—
Dito Holl. Spoorweg	»		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½	»	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	74⅛	—	—
Dito dito	» 5	»	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	108½	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	96⅞	—	—
Dito 1840	» 4	»	91⅜	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	91¼	91 5/16	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	ƒ	161½	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	86¾	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1	pCt.	23	23⅛	23
Dito Obligatiën	» 3	»	47⅛	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	42	42¼	42¼
Bewijzen Coupons			4 1/16	4⅛	4⅛
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5	»	87⅜	—	—
Dito	» 4	»	71⅝	71 3/16	71⅝
Dito Metall.	» 5	»	81 7/16	81 11/16	—
Dito Nieuwe	» 5	»	92¼	92⅜	92⅛
Dito 1847	» 2½	»	41⅜	41⅞	—
BELGIE, Banc.	» 2½	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½	»	52	52⅛	52
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	99⅝	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5	»	40 1/16	—	—
Dito dito	» 4	»	88 9/16	88 11/16	88 11/16
VENEZUELA,	» 3½	»	—	—	—
MEXICO,	» 5	»	23⅛	23 5/16	—
AMERIKA, Bankactiën			4 1/16	4⅛	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. 100⅝.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.75 à 85.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.